

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de lege privind interpretarea autentica a art.17 lit.B.a) din Ordonanta de Urgenta nr.17 din 14 martie 2000, publicata in Monitorul Oficial, Partea I-a nr.113/15 martie 2000 privind taxa pe valoarea adaugata,aprobata prin Legea nr.546 din 17.10.2001,publicata in Monitorul Oficial nr.676 din 25.10.2001,Partea a I-a.

In aplicarea legislatiei fiscale,prin acte administrative cu caracter normativ, aceleiasi notiuni-*incasare in/prin conturi bancare la banci*, i-a fost data o interpretare diferita, creindu-se paradoxul ca acelasi termen juridic,din legi diferite sa aiba un continut diferit , iar aceasta situatie a generat si genereaza solutii contradictorii in practica administrativa si judecatoreasca,astfel incat,o interpretare autentica a art.17 lit.B.a) din Ordonanta de Urgenta nr 17/2000 este necesara, chiar daca ea a fost abrogata prin Legea nr.345/01.06.2002,dar se aplica operatiunilor petrecute sub incidenta ei inca o perioada de 3-5 ani.

Prin art.4 alin.2 pct.2 din OG 18/1994 privind disciplina financiara a agentilor economici,lege speciala in materie de disciplina financiara,aprobata prin Legea nr.12/1995 se prevede ca „persoanele juridice si fizice sunt obligate sa incaseze sumele in valuta aferente exporturilor de marfuri,executarilor de lucrari si prestarilor de servicii in strainatate,precum si din orice alte operatiuni si tranzactii externe,prin conturile deschise la banci autorizate de BNR”.Prin instructiunile nr.1/15086/26.10.1995 ale Ministerului Finantelor Publice,Ministerul Comertului si Banca Nationala a Romaniei,pct.4 alin.2 final se prevede ca „in cazul incasarii in numerar,data repatrierii valutei se considera data documentului care atesta depunerea sumei la ghiseele bancii exportatorului, prestatorului de servicii si celorlalti titulari carora le-a apartinut creanta”ceea ce demonstreaza ca autorii instructiunilor,aceiasi care au initiat Ordonanta Guvernului nr.18/1994,au avut in vedere ca in notiunea *incasare in conturi valutare deschise la banci* sunt cuprinse si incasarile cu numerar urmate de depunerea la banca.

Circulara nr.23/1995 a Bancii Nationale a Romaniei de modificare a Regulamentului valutar nr.V/10813/18.09.1994-in prezent abogata,prevedea ca „operatiunile valutare se pot efectua intre rezidenti si nerezidenti *numai prin conturi bancare* deschise la banci autorizate de Banca Nationala a Romaniei sa efectueze astfel de operatiuni”pentru ca acelasi act normativ sa prevadala anexa 6 pct.5 alin.6 ca „sunt permise incasari in numerar de la nerezidenti aferente exporturilor de marfuri, prestarilor de servicii...cu respectarea limitelor prevazute in regulament si cu completarea declaratiilor de incasare valutara(DIV) in cazul exporturilor de marfuri.”

Regulamentul valutar nr.3/23.12.1997 emis de Banca Nationala a Romaniei, publicat in Monitorul Oficial nr.395/31.12.2000, Partea I-a, stipuleaza la art.4 ca „rezidentii pot efectua in mod liber si fara restrictii operatiunile valutare...” iar la art.1 pct.1.17, in definirea operatiunilor valutare, face o delimitare clara intre operatiunile valutare, care sunt: „*incasarile*, platile, compensarile, creditarile, precum si alte tranzactii exprimate in valute” si modalitatile de efectuare („se pot efectua prin”): transfer bancar, *in numerar*, cu instrumente de plata sau *alte modalitati* de plata acceptate sau agreate de banci”. Este cea mai clara definire intre operatiunea de incasare (in conturi valutare) si modalitatile de incasare.

Art.17 lit.B,a) din OUG nr.17/2000 a preluat notiunea „*incasare in conturi valutare la banci* autorizate de BNR”, insa normele de aplicare aprobate prin HG 401/2000, publicate in Monitorul Oficial nr.231/26.05.2000, Partea I-a, au restrans, in mod indirect, continutul notiunii numai la modalitatea de incasare prin transfer bancar, ceea ce reprezinta o adaugare la un text de lege cu caracter de exceptie, desi exceptiile in lege trebuie sa fie de stricta interpretare.

Autorii normelor, confundand operatiunea valutara de *incasare in conturi valutare* cu modalitatea de efectuare a operatiunii *prin transfer* au stipulat la pct.9.2 alin.2 ca „nu beneficiaza de cota zero TVA, contribuabilii care incaseaza valuta in numerar sau prin transferuri din conturi bancare personale”. Mai mult, sub forma unor instructiuni transmise prin site-ul Ministerului Finantelor Publice din decembrie 2001, sub forma unor spete rezolvate, au facut o adaugare si la norma 9.2 alin.2 prevazand ca „pentru a se aplica cota zero a taxei pe valoarea adaugata, incasarea trebuie facuta din contul beneficiarului cu sediul in strainatate, in contul exporta-torului roman, deschis la o banca autorizata de BNR”. Aplicarea normei 9.2 alin.2 din Normele de aplicare OUG nr.17/2002, aprobate prin HG 401/2000, si a instructiunilor nu s-a facut in toate unitatile administrativ-teritoriale, o parte din conducatorii locali a-i finantelor publice, aplicand principiul ierarhiei actelor juridice, au indepartat de la aplicare acesta norma gresita, astfel ca art.17 lit.B.a) a fost aplicat neunitar.

Norma 9.2 alin.2 este nelegala nu numai sub aspectul restrangerii aplicarii art.17 lit.B.a) din OUG 17/2000 ci si prin incalcarea art.5 din OUG nr.17/2000 privind regulile de impozitare, care clasifica operatiunile impozabile in *impozabile obligatoriu* cu cota prevazuta de lege, *operatiuni cu cota zero* si *operatiuni scutite*. Prin aplicarea acestei reguli de impozitare, *operatiunile de export si transport international*, care nu sunt nominalizate la cap.II, Sectiunea 1- Operatiuni impozabile- din OUG 17/2000, mai mult, sunt nominalizate cu cota zero TVA la art.17 lit.B.a) au devenit operatiuni impozabile cu cota de 19% prin aplicarea unei norme administrative in detrimentul legii si prin incalcarea flagranta a art.138(1) din Constitutia Romaniei, care prevede ca taxele si impozitele se stabilesc numai prin lege.

Potrivit art.32 din Legea nr.34 din 29 martie 1991 privind Statutul Bancii Nationale a Romaniei, publicata in Monitorul Oficial nr.70 din 3 aprilie 1991, "Banca Nationala a Romaniei stabileste si conduce politica valutara a statului" si „actioneaza ca agent al statului in aplicarea prevederilor oricarei legi vizand controlul valutar”, astfel incat definirea data continutului notiunii „incasare in conturi valutare la banci autorizate” prin circulara nr.23/1995 si Regulamentul valutar nr.3/31.12.1997 prevaleaza fata de Normele aprobate prin HG 401/26 mai 2000.

Cota zero TVA nu a fost o facilitate acordata exportatorilor romani, ci marfurilor exportate, urmare a unor reguli de comert international potrivit carora marfurile se se impun cu aceasta taxa indirecta pe teritoriul statului unde se consuma.

Prin noua lege nr.345/01.06.2002, privind taxa pe valoarea adugata, publicata in Monitorul Oficial nr.371/01.06.2002, disfunctia in aplicarea legii generata de confuzia termenilor de *incasare in conturi la banci* autorizate cu *modalitatea de incasare prin transfer bancar* a fost eliminata, inclusiv notiunea de *cota zero*, operatiunile de export si transport international devenind scutite, fara nici o conditionare de incasare sau modalitate de incasare. Au ramas insa numeroase litigii in contencios administrativ din perioada de aplicare a OUG 17/2000 si a Normelor aprobate prin HG 401/2000, CARE VOR CONTINUA SA SE APLICE GRESIT OPERATIUNILOR COMERCIALE PETRECUTE SUB INCIDENTA LOR INCA 3-5 ANI DE ZILE, PANA LA IMPLINIREA TERMENILOR DE PRESCRIPTIE.

Proiectul de lege pentru interpretarea art.17 lit.B.a) din Ordonanta de Urgenta nr.17/14.03.2000, are scopul de a preciza continutul juridic al notiunii „*incasare in conturi valutare*”, pentru aplicarea corecta si unitara a legii in practica administrativa si judiciara, in conformitate art.138(1) din Constitutia Romaniei si principiul constitutional al separatiei puterilor in stat.

DEPUTAT,

GHEORGHE MARCU

